

Talepapir

Arrangement: Samråd (samrådsspørgsmål Q, R og U)

Hvornår: 1. marts 2019

**Udlændinge- og
Integrationsministeriet**

25. februar 2019

Sags nr. 2019 - 2555
Akt-id 656700

DET TALTE ORD GÆLDER

Samrådsspørgsmål Q:

”Vil ministeren på et ikke-besluttende, orienterende samråd redegøre for, hvad der blev sagt på koncerndirektionsmødet i ministeriet den 10. februar 2016, som kan have givet den daværende direktør i Udlændingestyrelsen anledning til i en e-mail samme dag at skrive: ”Mødet jeg var til i ministeriet efterlod ingen tvivl om hendes indstilling til sagen – uanset Børnekonventionen, når parret har et fælles barn” (jf. artiklen ”Hemmeligholdt mail modsiger Støjbergs forklaring om ulovlig instruks”, Information, den 7. februar 2019)?”

Samrådsspørgsmål R:

”Vil ministeren på et ikke-besluttende, orienterende samråd redegøre for de overvejelser, der foregik i ministeriet og Udlændingestyrelsen, og som lå til grund for ikke at oversende den e-mail til Ombudsmanden, der omtales i svar på spm. 1000 (UUI alm. del, folketingsåret 2016-

17), og redegøre for om artiklen ”Hemmeligholdt mail modsiger Støjbergs forklaring om ulovlig instruks” (Information, den 7. februar 2019) har givet ministeren og styrelsen anledning til at revurdere beslutningen om ikke at stille e-mailen til rådighed for Ombudsmanden?”

Samrådsspørgsmål U:

”Vil ministeren på et ikke-besluttende, orienterende samråd redegøre for, hvorfor ministeren hverken har oplyst Folketingets Ombudsmand eller Folketinget om indholdet af den mailkorrespondance mellem ministeriet og direktøren for Udlændingestyrelsen af 10. februar 2016 som beskrevet i Information den 7. februar 2019 ”Hemmeligholdt mail modsiger Støjbergs forklaring om ulovlig instruks”? Vil ministeren fastholde sin udtalelse på samrådet den 11. oktober 2017 »Dagens samråd følger jo så også op på statsministerens, justitsministerens og mine egne omkring ca. 200 folketings svar, som er besvaret i tilknytning til samrådet her i dag og de to foregående samråd af i alt ca. 7 timers varighed. Der er altså med andre ord tale om en sag, som er meget, meget grundigt belyst, og hvor jeg flere gange har redegjort detaljeret for forløbet. Derfor så vil de svar, jeg giver i dag, jo også i meget vidt omfang være en gentagelse af både de skrift-

lige, men jo også de mundtlige svar, som allerede er afgivet til Folketinget i den her sag«.”

Spørgsmålene er stillet efter ønske fra Mattias Tesfaye (S), Søren Søndergaard (EL), Carolina Magdalene Maier (ALT), Sofie Carsten Nielsen (RV) og Holger K. Nielsen (SF).

[Indledning]

”Ca. hvert andet sekund bliver en pige under 18 år giftet bort. Det svarer til 12 millioner piger om året.”

”En ud af fire nulevende kvinder blev gift, da de var under 18 år. En tredjedel af dem var under 15 år.”

”Halvdelen af barnebrudene har mænd, der er mere end 10 år ældre end dem.”

”90 procent af alle teenagegraviditeter sker blandt gifte piger.”

Det er forfærdelige tal. Og i øvrigt tal, som jeg har citeret direkte fra Red Barnet og Børneplanfondens hjemmeside, og som enhver kan gå ind og slå op.

Det er desværre virkeligheden for unge piger verden over. Og når verden kommer til Danmark, som det skete i efteråret 2015 og begyndelsen af 2016 med den store asytilstrømning, risikerer vi også, at det bliver virkeligheden herhjemme.

Det vil jeg gøre alt for at undgå. Min holdning er, at barnebrude ikke hører noget sted hjemme, heller ikke på vores asylcentre.

Det er den ydre ramme for dagens samråd. Men det er også for mig en virkelighed, som det er uhyre vigtigt at gøre sig klart. Det var det i de hektiske dage i begyndelsen af 2016. Og det er det også i dag.

* * *

De tre samrådsspørgsmål, som jeg vil besvare om lidt, er stillet på baggrund af avisartikler, som Dagbladet Information har bragt om to interne e-mails fra den 10. februar 2016, bl.a. en e-mail fra den daværende direktør i Udlændingestyrelsen om et koncerndirektionsmøde afholdt samme dag.

Det er vist ingen underdrivelse, hvis jeg siger, at detaljerne i denne sags forløb er mange, og at det kræver nogen tid at sætte sig ind i sagens nuancer. Nuancer som avisartiklerne efter min opfattelse ikke altid formår at give videre.

Folketinget har dog haft rig lejlighed til tidligere at sætte sig ind i alle detaljer og nuancer i sagen, bl.a. på tre tidligere samråd, og med min besvarelse af mere end 200 spørgsmål.

Men selv om der er tale om en sag, som efter min opfattelse allerede er meget grundigt og fuldt tilstrækkeligt belyst, og hvor jeg flere gange har redegjort detaljeret for forløbet, så tror jeg, at det kan være på sin plads først lige at ridse hovedpointerne i sagen op.

Både fordi flere af ordførerne er nye i forhold til de tidligere samråd. Men også fordi avisartiklerne på visse punkter som sagt efterlader et ret upræcist indtryk af, hvad der er op og ned i sagen.

Og efter min opfattelse også fordi oppositionen har for vane at vende og dreje ethvert ord i denne sag, så det kan være svært – og ikke kun for udenforstående – at følge med.

Men når det er sådan, så mener jeg altså, at det er på sin plads at ridse hovedpointerne op.

* * *

Før min pressemeddelelse fra den 10. februar 2016 har der, så vidt vi ved, ikke været nogen sager, hvor mindreårige piger over 15 år er blevet adskilt fra deres ældre ægtefælle mod deres vilje.

Altså ingen sager, hvor piger på 15, 16 eller 17 år er blevet adskilt fra en ældre mand, medmindre pigerne selv har givet udtryk for et sådant ønske, eller hvis der var tale om mistroivsel. [Jeg vil holde fast i, at dette faktum fortsat er meget bemærkelsesværdigt.]

Med min pressemeddelelse er denne praksis vendt på hovedet.

Jeg har hele vejen igennem klart sagt, at det var mit politiske ønske at vende praksis på hovedet. Min holdning var og er klar: Vi må og kan ikke tillade, at ældre mænd kan bo sammen med unge piger på vores asylcentre.

Det er det politiske mål, jeg har haft for øje. Både før, under og efter forløbet med pressemeddelelsen.

Og derfor tilkendegav jeg også tidligt, at mit ønske var, så vidt muligt, at skille parrene ad og dermed lægge en så restriktiv linje som overhovedet muligt.

Jeg har også oplyst udvalget om, at jeg på forhånd – dvs. inden pressemeddelelsen blev sendt ud – vidste, at der skulle gøres undtagelse i særlige tilfælde. Det var den rådgivning, jeg fik af ministeriet.

Og jeg har også klart sagt, at det forhold, at der i visse situationer vil skulle gøres undtagelse, havde jeg ærligt talt gerne set var anderledes.

Og derfor ønskede jeg også, at min pressemeddelelse i februar 2016 indeholdt en klar, politisk tilkendegivelse fra mig om den generelle indkvarteringsordning.

Jeg forudsatte, at myndighederne hurtigt fulgte op på mit ønske om at vende udgangspunktet på hovedet.

Derimod havde jeg ikke noget politisk ønske om at ændre på de forvaltningsretlige sagsbehandlingsregler, heller ikke i forhold til spørgsmålet om partshøring.

Og derfor var jeg ikke inde over spørgsmålet om partshøring, men blev først orienteret, da Udlændingestyrelsen havde besluttet at foretage partshøring i alle sager.

Det ligger også helt fast – det siger Udlændingestyrelsen selv – at Udlændingestyrelsen under hele forløbet i alle sager har foretaget en konkret og individuel vurdering under hensyntagen til Danmarks internationale forpligtelser.

Og det ligger fast, at jeg vidste, at Udlændingestyrelsen ikke administrerede ordningen undtagelsesfrit, fordi jeg fulgte de sager tæt, hvor der aldrig er sket adskillelse.

Og derfor var jeg heller ikke på dette tidspunkt optaget af, om pressemeddelelsen var blevet fulgt op af en egentlig instruks, for jeg vidste jo netop via de konkrete sager, at pressemeddelelsen faktisk ikke blev administreret undtagelsesfrit af Udlændingestyrelsen.

Det ændrer ikke ved, at jeg og ministeriet har taget ombudsmandens alvorlige kritik fra marts 2017 til efterretning.

Det står nemlig også klart, at den samlede kommunikation til Udlændingestyrelsen om den nye indkvarteringsordning ikke var stringent nok.

Og derfor har jeg også klart sagt, at der var ting i denne her sag, som vi burde have gjort anderledes.

Men på intet tidspunkt har jeg forsøgt at iværksætte en ulovlig praksis, hvor myndighederne adskilte par i strid med vores internationale forpligtelser.

Og jeg gentager, at Udlændingestyrelsen selv har sagt helt klart, at man hele tiden har foretaget en vurdering af omstændighederne i den enkelte sag.

Så efter ombudsmandens kritik er der simpelthen ikke mere at komme efter i den her sag. Realiteten er, at de konkrete sager hele vejen igennem har været genstand for en individuel vurdering. Og at det vidste jeg lige fra begyndelsen.

* * *

Jeg vil gerne gentage, at jeg står fuldt og helt ved, at mit politiske ønske var, at ingen piger skulle bo sammen med ældre mænd på vores asylcentre.

Det er det politiske mål, jeg har haft for øje. Og jeg har med tilfredshed konstateret, at det også er det, som S og DF vil. Men hvad de øvrige partier på den udlændingepolitiske venstrefløj vil, er for mig – og vel også for den måbende befolkning – helt uklart.

Det handler ikke om, om der skal ske partshøring. Det skal der jo så. Men når partshøringen så er foretaget, hvad så?

Hvad svarer man de piger, som finder sig i tingenes tilstand og i realiteten tvinges af sin ældre mand til under partshøringen at sige, at hun faktisk ønsker at bo med sin ældre ægtefælle – men hvor vi ikke er bundet af konventionerne til at tillade dette?

Jeg tror ikke, at vi får et klart svar. Ellers var det nok sket. Men personligt tror jeg ikke, at de partier, der står bag samrådsspørgsmålene, overhovedet er enige på det her punkt.

Heller ikke på det her punkt, fristes man til at sige. For det er svært – ja, for mig nærmest umuligt – at se noget dueligt alternativ blandt spørgerne på udlændingepolitikken.

* * *

Efter min opfattelse er det vigtigt at gøre sig disse hovedpointer og denne ramme klart, fordi en korrekt forståelse af sagen har betydning for besvarelsen af de spørgsmål, der er stillet.

Mine svar på de tre samrådsspørgsmål skal altså ses i direkte forlængelse af denne ramme. Og lad mig begynde med konklusionen og med det samme slå fast, at den e-mail, som der spørges ind til, ikke på nogen måde ændrer ved eller lægger noget til denne ramme.

[Samrådsspørgsmål Q, R og U]

I samrådsspørgsmål Q spørges der til, hvad der blev sagt på koncerndirektionsmødet afholdt i ministeriet den 10. februar 2016, som kan have givet den daværende direk-

tør i Udlændingestyrelsen anledning til i en e-mail samme dag at skrive, og nu citerer jeg: ”Mødet jeg var til i ministeriet efterlod ingen tvivl om hendes indstilling til sagen – uanset Børnekonventionen, når parret har et fælles barn”.

I samrådsspørgsmål R spørges der til, om jeg vil redegøre for de overvejelser, der foregik i ministeriet og Udlændingestyrelsen, og som lå til grund for ikke at oversende den omtalte e-mail til ombudsmanden.

Og i samrådsspørgsmål U spørges der tilsvarende til, hvorfor jeg, og nu citerer jeg: ”hverken har oplyst Folketingets Ombudsmand eller Folketinget om indholdet af den mailkorrespondance mellem ministeriet og direktøren for Udlændingestyrelsen af 10. februar 2016”, citat slut, som nu er offentliggjort. Og der spørges til, om jeg vil fastholde min udtalelse fra et tidligere samråd om, at der er tale om en sag, som er meget grundigt belyst, og hvor jeg flere gange har redegjort detaljeret for forløbet.

Jeg vil besvare de tre samrådsspørgsmålet samlet under ét.

Men først vil jeg rette en misforståelse. Den mailkorrespondance fra den 10. februar 2016, som nu er offentliggjort, er en intern mailkorrespondance mellem nuværende og tidligere ansatte i Udlændingestyrelsen.

Der er altså ikke – som lagt til grund i spørgsmål U – tale om en korrespondance mellem ministeriet og den daværende direktør i Udlændingestyrelsen.

Desuden vil jeg også slå fast, at der ikke – som ellers lagt til grund i spørgsmål U – er tale om, at der i departementet var overvejelser om, om den omtalte e-mail som følge af sit indhold skulle sendes til ombudsmanden.

Det var der ikke, fordi departementet ikke forud for Folketingets Ombudsmands brev af 1. februar 2019 har modtaget eller set disse e-mails.

Det betyder faktisk, at det var Udlændingestyrelsen, der den 22. juni 2017 gjorde sig overvejelser om, om e-mailkorrespondancen som følge af sit indhold skulle sendes til ombudsmanden.

Den vurdering var jeg ikke involveret i.

[Og desuden var det også Udlændingestyrelsen selv, der fra første færd foretog afgrænsningen af, hvilket af styrelsens eget materiale der skulle sendes til ombudsmanden. Derfor er der heller ikke noget mærkeligt i, at Udlændingestyrelsen også den 22. juni 2017 selv vurderede, om e-mailen skulle sendes til ombudsmanden, præcis som man havde gjort med det materiale, der allerede var sendt på dette tidspunkt.]

Og bare for at gøre det helt klart, så er jeg ikke før i begyndelsen af februar i år blevet bekendt med det nærmere indhold af den omtalte e-mail ud over det, som Udlændingestyrelsen selv tidligere har oplyst Folketinget om (i det supplerende svar af 22. juni 2017 på spørgsmål nr. 856 fra Udlændinge- og Integrationsudvalget).

For at kunne besvare spørgsmålene må jeg derfor henvise til det, som Udlændingestyrelsen selv har oplyst til brug for besvarelsen af de spørgsmål, som ombudsmanden har stillet den 1. februar 2019.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har besvaret ombudsmandens spørgsmål i går. Og svaret er i går også sendt i kopi til udvalget.

Jeg vil anbefale, at man nærlæser dette svar og Udlændingestyrelsens eget bidrag, som er vedlagt svaret, inden man kaster sig ud i hjemmelavede fortolkninger af, hvordan mailen skal forstås.

Hvis jeg skal forsøge at sammenfatte Udlændingestyrelsens oplysninger, som er sendt til ombudsmanden, så følger det af styrelsens svarbidrag, at styrelsen den 22. juni 2017 lagde til grund, at e-mailen alene havde til formål at sikre styrelsens egen forberedelse af pressehåndteringen op mod udsendelsen af min pressemeddelelse.

Styrelsen lagde således afgørende vægt på, at e-mailen hverken udgør et mødereferat eller belyser ministeriets retlige overvejelser forud for udsendelsen af pressemeddelelsen.

Desuden lagde styrelsen vægt på, at e-mailen, og nu citerer jeg: ”giver en beskrivelse af den daværende direktørs

forståelse af, at ministeren på koncerndirektionsmødet havde givet udtryk for sin holdning til emnet”.

Og videre: ”Ministerens politiske holdning var den 22. juni 2017 offentligt kendt, og oplysningen indgik – efter styrelsens vurdering foretaget den 22. juni 2017 – allerede i grundlaget for ombudsmandens redegørelse af 23. marts 2017 om sagen”.

På den baggrund vurderede styrelsen den 22. juni 2017, at e-mailen ikke indeholdt nye oplysninger om det nærmere indhold af drøftelserne på koncerndirektionsmødet.

Det er altså det, Udlændingestyrelsen selv oplyser. Det taler efter min opfattelse for sig selv.

Men jeg vil da godt sige, at det også stemmer fuldstændig overens med min egen oplevelse. Jeg har hele tiden klart og tydeligt givet udtryk for min holdning til dette spørgsmål.

Men jeg var også inden udsendelsen af pressemeddelelsen gjort bekendt med, at der skulle gøres undtagelse i særlige tilfælde.

Og jeg har på intet tidspunkt sagt, at administrationen af min pressemeddelelse skulle ske på en sådan måde, at parrene skulle adskilles, selvom dette ville være i strid med vores internationale forpligtelser.

Med fare for at gentage mig selv, vil jeg helt stilfærdigt sige, at forløbet af sagen understøtter dette. For der var jo et antal sager, hvor styrelsen aldrig adskilte parret, hvilket jeg vidste.

Og det hænger altså ikke sammen med, at jeg skulle have beordret en undtagelsesfri – og dermed ulovlig – praksis. For sagerne viser jo netop, at ordningen ikke var undtagelsesfri.

Og derfor mener jeg heller ikke, at e-mailen fra den daværende direktør lægger noget til eller trækker noget fra i forhold til de oplysninger, som ombudsmanden har afgivet sin udtalelse på grundlag af. Eller som Folketinget er blevet oplyst om. Sagen er, som den er, hverken mere eller mindre.

Jeg ved godt, at oppositionen ganske sikkert om lidt vil stille spørgsmål, hvor man helt ignorerer det svar, som Udlændingestyrelsen har givet. Og hvor man læser e-mailen ud fra en på forhånd fastlagt dagsorden om, at der må og skal være noget at komme efter.

Det er efter min opfattelse ærligt talt useriøst. Jeg kan selvfølgelig ikke forhindre, at man læser e-mailen med en bestemt dagsorden. Men det harmonerer altså ikke med de oplysninger, som faktisk er i sagen, og som jo altså ikke stammer fra mig, men fra myndighederne selv.

[Afrunding]

Selv står jeg tilbage med en sikker viden om, at jeg i politisk henseende gjorde det nødvendige den 10. februar 2016. De her sager er mig inderligt og personligt imod. Det har været mit politiske kompas. Og det er det, som jeg har styret efter gennem hele forløbet.

At give de her piger, som sagen jo egentlig drejer sig om, et pusterum. Nu er man i Danmark, og så er det de danske regler og værdier, som tæller.

Vi ved, at en pige under 18 år bliver giftet bort ca. hvert andet sekund.

At en ud af fire nulevende kvinder blev gift, da de var under 18 år.

At halvdelen af barnebrudene har mænd, der er mere end 10 år ældre end dem.

Og at 90 procent af alle teenagegraviditeter sker blandt gifte piger.

Sådan er virkeligheden desværre for unge piger verden over.

Men netop derfor vil jeg gøre alt for at undgå, at det også er sådan for de unge piger, som vi har ansvaret for på vores asylcentre.

Og min holdning er derfor, at barnebrude ikke hører noget sted hjemme, heller ikke på vores asylcentre.

Tak for ordet.